

vinde den Modstand, der eventuelt vil komme. Det maa i hvert Fald være ham en Trøst, at Modstanden fortrinsvis kommer fra hans egne gode Venner, og at Socialdemokratiet i dette Tilfælde staar bag Ministeren og vil medvirke efter bedste Evne til at gennemføre dette Forslag. Vi yder vor Medvirksomhed og vil paa ethvert af Sagens Stadier være villige til den mest loyale Forhandling, fordi det er vor Opfattelse, at det vil være en god og samfundsnyttig Foranstaltning at skride til dette Broanlæg, og at det vil være nyttigt baade set fra et jernbaneteknisk Synspunkt og fra Næringslivets Standpunkt; og det vil ogsaa af Hensyn til Arbejderklassen i disse Tider være af den største Betydning at skaffe Arbejde til de flest mulige ledige Hænder.

Med disse Ord vil jeg udtale Haabet om, at Lovforslaget maa blive gjort til Genstand for en velvillig Behandling her i dette høje Ting, og at Udvalgsbehandlingen maa kunne slutte saa betids, at det i god Tid kan komme op til det regulerende og overvejende Ting, saaledes at Lovforslaget maa kunne gennemføres endnu i denne Rigsdagssamling. Thi det er min Overbevisning, at hvis det ikke gennemføres nu, vil der maaske gaa adskillige Aar, inden det gennemføres, til Skade for Samfærdselen og til Skade for Næringslivet. Derfor haaber jeg, at Lovforslaget maa faa en let Gang gennem Rigsdagen, og at Udvalgsbehandlingen maa blive saa hurtig som paa nogen Maade mulig.

Korsgaard: Det Spørgsmaal, hvormed det forelagte Lovforslag drejer sig, er saa betydningsfuldt i Retning af det, det koster, at det afgjort maa ses fra Synspunktet et Samfundsspørgsmaal, ikke mindst under Hensyn til de økonomiske Vilkaar, man nu en Gang lever under i denne Tid. Jeg kunde derfor have ønsket, at den højtærede Minister i mindre Grad, end det skete, vilde have understreget, at dette er en Statsbanesag. Naturligvis er det til en vis Grad en Statsbanesag. Men, som sagt, jeg mener, det maa løftes noget ud af et saa snævert Plan og ses i et noget større. Jeg vil altsaa sige, at det er i afgørende Grad et økonomisk Spørgsmaal og i Grunden alene ud fra dette Synspunkt mener jeg, at hele Lovforslaget maa ses. Men naar jeg siger et økonomisk Synspunkt, maa man tage Ordet Økonomi i en noget udvidet Betydning. Man maa ikke alene se paa, om Anlægget som et teknisk Anlæg betragtet kan betale sig rent isoleret; man maa ogsaa stille sig det Spørgsmaal: Sker der ved Anvendelsen af de forholdsvis

mange Millioner, hvormed det drejer sig, paa anden Maade økonomisk Skade? Man maa tage dette Moment med i Betragtning, før man tager sit endelige Standpunkt til Spørgsmaalet, om man vil gaa med til Anlægget eller ikke.

Jeg mener altsaa, at Spørgsmaalet i Virkeligheden alene er et økonomisk Spørgsmaal. Der kan naturligvis kastes visse andre Momenter ind i Debatten, og man kan jo ogsaa vente og har jo ogsaa erfaret, at Spørgsmaalet „Beskæftigelse“ er bragt ind i Debatten, og bragt ind paa den Maade, at man skulde anse det for en lykkelig Ting, om man kunde skride til dette Broanlæg. Om nu denne Argumentation er rigtig, er jeg imidlertid ikke saa sikker paa. Det er selvfølgelig rigtigt, at saa længe Brobygningsarbejdet staar paa og navnlig i de senere Aar, i hvilket Brobygningsarbejdet staar paa, vil der blive beskæftiget en hel Del Mennesker flere, end der ellers vil kunne beskæftiges paa denne Egn. Men for det første vil det dog vare en 2—3 Aar, inden der kan anvendes synderlig mange Mennesker, og for det andet maa man ikke overse, at naar en Gang Broen er færdig, vil Resultatet afgjort være, at der vil blive Arbejdsledighed; for det, der efter den Opstilling, som foreligger, forretningsmæssig set giver den store Fortjeneste ved at have denne Bro i Stedet for Færganlæg, er ganske sikkert i høj Grad den Omstændighed, at man saa vil kunne spare en hel Del Lønninger.

I Virkeligheden spiller Spørgsmaalet: Beskæftigelse, kun en Rolle, skal vi sige i Tiden fra om 2—3 Aar og derefter 5—6 Aar frem i Tiden; efter den Tid vil Broanlægget beskæftigelsesmæssig set betyde en Føringelse; og saa bliver Spørgsmaalet: Hvorledes vil Arbejdsforholdene i den Periode blive, hvor Broanlægget beskæftigelsesmæssig for menneskelige Øjne at se kan spille en vis forbedrende Rolle. Det er der ingen, der ved; man maa haabe, at de vil være bedre end nu, men noget sikkert kan man fornuftigvis ikke vide derom. Jeg tror, at dette Moment overhovedet ligger saa usikkert, at det ikke kan være nogen egentlig Løftestang for Opførelsen af Broen; der bliver efter mine Begreber ikke andet tilbage til at løfte denne Bro fra Ønskerens Verden over i Virkeligheden end dette, at man efter en nøgtern Overvejelse kommer til det Resultat, at økonomisk set, dette taget i bred Forstand, er dette Anlæg et fortjenstfuldt Foretagende. Jeg vil tilføje, at man bør ikke blive staaende ved dette,